

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Historiae Ecclesiasticae Pars ...

Historiae Ecclesiasticae Pars Tertia, Qva Continentvr Hermiae Sozomeni
Salaminij lib. 9. Euagrij Scholastici Epiphanensis lib. 6

Christopherson, John

[Köln], 1569

De monachorum in Aegypto persecutione, & sancti Antonij discipulis, qui
ob recta fidei dogmata in parvam quandam insulam relegati deportati
erant, & de miraculis, quę ab illis facta fuere. Cap. XX.

urn:nbn:de:hbz:466:1-12718

SOZOMENI HISTOR.

De monachorum in Aegypto persecutione, & sancti Antonij discipulis, qui ob recta fidei dogmata in paruam quandam insulam relegati deportati erant, & de miraculis, quae ab illis facta fuere. CAP. XX.

Lucius verò, adiuncto sibi praesidiariorum militum praefecto, cum magna hominum manu ad bellum contra monachos in solitudine gerendum contendit. Nam fortasse persuasum habebat, si eos, qui tranquillitatis studio ducebantur, exagitaret, se illos ita in suam perducaturam sententiam, & Christianorum voluntates, qui in urbibus habitabant, eo pacto facillimè ad se conuersurum: quandoquidem multi & diuini viri id temporis monasteriis illius regionis praerant, & omnes opinionem Arii detestabantur. Quorum testimoniis etiam populus obsecutus, eandem, quam illi, doctrinam amplexatus est: qui de dogmatis religionis disserere, aut inaniter garrere neque voluit, neque nouit, sed veritatè credidit penes illos esse, qui virtutem factis declarabant: quales tum ex monachis Aegyptijs facilè principes fuisse accepimus, duos Macarios, de quibus antea facta est mentio. Pambo, & Heraclidem, & reliquos Antonij discipulos. Lucius igitur arbitratus non posse fieri, ut doctrina Ariana in animis orthodoxorum penitus inferretur, nisi posset efficere, ut monachi isti secum opinione consentirent, quoniam illis persuadere non poterat, ut cogere aggreditur. Sed tamen ne sic quidem, quod volebat, consecutus est. Nam se ita comparauerat, ut mortem, si opus esset, oppetere, & ceruices sua sponte gladiis subiicere mallerent, quam decreta concilij Nicæni negligere. Fertur eodem tempore, quo expectabant milites in se impetum facturos, quendam, cuius membrorum articuli diuturno morbo ita debilitati erant, ut pedibus consistere non valeret, ad ipsos apportatum fuisse. Quem ubi oleo unxerant, iuebant in nomine Christi, quem Lucius persequeretur, surgere, atque domum abire. Itaque homo ille de repente sanatus, palam praedicauit doctrinae istorum assentiendum, penes quos etiam Deus ipse veritatè esse suo

testimo-

testimonio confirmauerat: qui quoque & Lucium dam-
 nauerat, exaudiueratque preces istorum eius imploranti-
 um auxilium, & ægrotum denique ad pristinam valetudi-
 nem restituerat. Attamen qui hisce monachis tendebat
 insidias, nequiquam hac re ad pœnitentiam impelleban-
 tur, sed noctu eos comprehensos in insulam quandam Ae-
 gypti paludibus circumdatam deducebant. Hanc viri su-
 perstitiosi & religionis Christianæ mysteriis haudquaquam
 initiati incolebant: siquidem delubro planè vetustissimo,
 quod apud ipsos erat, multum venerationis cultusque tri-
 buerunt. Postquam verò monachi eò appulère, memorat illis
 in insulam iam ingressuris filiam sacerdotis dæmone agi-
 tatam obuiam prodiisse. Quæ cum curreret, clamaretque,
 homines insulares re adeo improuisa atque admirabili ob-
 stupefactos, eam secutos esse. Vbi autem venit ad nauem,
 quæ sanctos illos senes eò aduexerat, humi prouolutam,
 eos supplicè obtestari, & voce magna sic clamare cœpisse:
 quid ad nos, o magni Dei famuli, venistis? Nam hæc in-
 sula, nostrum vetus domicilium est. Nemini quicquã fa-
 cessimus negotij, sed hic omnibus mortalibus incogniti,
 delitescimus, istis paludibus vndique circumclusi. Quod
 si vobis ita placuerit, occupate nostrã possessionem, & ve-
 strã propriam facite: nos cedimus. Atque hæc quidẽ hæc
 profudit voces. Vt autem Macarij dæmonium increpa-
 uerant, puella ad sanam mentem rediit. Qua de causa eius
 pater cum sua familia, quinetiam omnes insulæ habitato-
 res ad fidem Christi se transtulerunt. Postremò delubrum
 suum vbi diruerant, in ecclesiam commutarunt. Quæ res
 Alexandrinis nuntiata, non mediocriter animũ Lucij di-
 tuxabant. Nam parum aberat, quin à suis ipsius fautori-
 bus in odium vocatus fuisset, utpote qui non hominibus,
 sed ipsi Deo bellum aperte denuntiasset. Itaque confe-
 ssum mandatum occultè dat, ut Macarij cum suis comi-
 tibus ad sedes suas ac solitudinem reuertantur. Aegy-
 ptum igitur hoc modo conturbauit Lucius. Per idem
 ferè tempus ea regio non solam Didymo, viro pia vi-
 uendi disciplina præstanti, qui id temporis quoque floruit,
 verum etiã aliis excellentibus hominibus nobilitata fuit:
 in quorum virtutem, quinetiã in virtutẽ monachorũ ibi

SOZOMENI HISTOR.

etiam aetatem degentium intuens, Lucio cum suis restitit. Ecclesia item Aegypti catholica, licet persecutionis procellis iactata, tamen ipso numero & multitudine Arianorum valde obscuravit.

De Scitharum fide, & gentis illius episcopo Britannione, & locorum quae Niceni concilij dogmata profitentur enumeratio.

CAPVT XXII.

Idem porrò eodè tempore tū apud Osroenos accidit, tū etiā apud Cappadoces: qui duos viros habebant apud se & diuinos planè, & disertissimos, Basiliū dico episcopū Cæsareæ Cappadociae, & Gregoriū Naziāzi episcopū Syria itè & gentes finitimæ, quinetiam Antiochia omnium maximè perturbatione ac tumultu redundauit: quandoquidè cōplures ibi Ariani erāt, ecclesiasq; tenebāt, nō pauci autè orthodoxi, quos Eustathianos & Paulianos vocabant, quibus quidè, vt supra demonstrauimus, Paulinus praefuerat, & Meletius. Quorū dissidijs Antiochia, quoniā parū aberat, quin tota pestifera doctrinæ Arianæ contagione infecta fuisset, ægrè admodū imperatoris & potentum aulicorū conatibus resistere potuit. Quòd si cōstantes & fortes viri illas fortè rexissent ecclesias, populus, vt est verisimile, à priore sua opinione minimè desciuisset. Porrò autem Scythas praedicant simili de causa in ea ipsa fide persistere. Gens ista multas quidem habet vrbes, pagos, & castella: Sed principatum obtinet Thomis, quæ est vrbs magna & opulenta, prope mare posita, ad læuam cum quis ad Pontum Euxinum nauigat. Vetus consuetudo est, quæ ibi etiamnum seruatur, vt vnus episcopus totius illius gentis ecclesijs praesit. Itaque tempore, de quo iam loquimur, illas administravit Britannio, quando etiam imperator Tomim aduenit. Postquam autem accessit ad ecclesiam, & pro more suo ei persuadere conatus est, vt cum Arianis communicaret, Britannio constanter admodum apud imperatorem & liberè pro doctrina concilij Niceni locutus, decessit ab eo, & ad alteram ecclesiam se contulit. Quem populus quoque secutus est. Ferè autem ab vniuersa ciuitate